

Téma:

**SZAKPOLITIKAI TANULMÁNY –
Európai uniós támogatások
elosztása és lehívása**

Időszak:

2012. július

Dátum:

2012. augusztus 17.

SZÁZADVÉG
ALAPÍTVÁNY

SZÁZADVÉG
Gazdaságkutató zrt.

STRATEGOPOLIS
KÖMPOLITAIKAI TANULMÁNYOK ÉS SZAKPOLITIKAI ELEMZÉSEK

Az anyag az NFM_SZERZ/378/1 (2012) számú
szerződés teljesítésére készült.

1. Az uniós források felhasználására vonatkozó főbb statisztikák elemzése és értékelése¹

1.1. Tovább nőtt a pályázói aktivitás, de a pályázat kiírási terv csak alig 50%-ban teljesül

Az utóbbi egy hónap heti átlagos pályázat-benyújtási gyakorisága **egyenletesen növekvő tendenciát mutat**. Átlagosan hetente ezerkétszázzal bővült a benyújtott pályázatok száma, kivéve a **vizsgált időszak utolsó hetét**, ahol ez **kétszerese a megelőző hetek bővüléséhez képest**. A szerződött projektek számának változása jelen időszakban nem mutat olyan jelentős fluktuációt. A legtöbb szerződést a vizsgált időszak utolsó hete alatt kötötték. Az **időszak teljesítménye** a vizsgált időszak alatt **kiegyensúlyozott volt**, nem voltak jelentős csökkenések, kiugrások a szerződött projektek számát illetően.

Míg az előző elemzési időszak végén csupán a GOP érte el az időszak végéig az IH menetrend szerint megjelentetni kívánt pályázati hirdetéseket, **most már a KDOP és az ÉAOP is elérte a július végi hirdetési tervet**, ill. a legtöbb Operatív Program elérte az éves hirdetési terv 50 %-át. Kivételt az EKOP és a TIOP jelentett, noha az EKOP immár közelít az éves meghirdetni tervezett pályázati volumen 50 százalékához. A **legjelentősebb elmaradás a TIOP** esetében tapasztalható, ahol a meghirdetett pályázati források csupán az **ötödét teszik ki az éves tervezett** volumennek (25,5 milliárd forint hirdetési tény a 124,4 milliárd forint év végi hirdetési tervhez képest).

1.2. Az ÚSZT támogatói döntések száma és állománya pozitív trendet mutat

Az adatok összesítése után az **első hét támogatott projektjei** számának változása **csekély növekedést mutat**, de még így is messze elmarad a megelőző 12 hét átlagától. A GOP, mely eddig az egyik a legjobban teljesítő OP volt az előző időszak első hetéhez hasonlóan kismértékű csökkenést mutat. **Az első hét negatív trendje ellenére az ÚSZT támogatott projektjeinek a száma az utóbbi hónapban a 12 hetes átlag felett alakult** (minden OP-t vizsgálva a 26. héten volt a legkisebb a bővülés, és egyik OP pályázat számainak bővülése sem haladta meg az 56-ot. Csökkenést mutat a GOP (42 támogatott projekttel kevesebb a megelőző időszakhoz képest), és a KMOP (24 támogatott pályázattal kevesebb). Noha a GOP a vizsgált időszak elején nem teljesített jól az utolsó három hetében jelentős emelkedést mutat a támogatott pályázatainak száma. A GOP bővülése a 30. héten a legkiemelkedőbb, itt mintegy 230 pályázattal többet támogattak, mint az időszak első hetében. A július havi heti átlagot tekintve kismértékű bővülést (maximum 15 pályázattal) mutat az ÁROP, DAOP, EKOP, ÉMOP, KÖZOP, TIOP. Csökkenést mutat

¹ A fejezet elkészítéséhez szükséges adatokat az Nemzeti fejlesztési Ügynökség szolgáltatotta: A Központi Monitoring Főosztály által rendelkezésünkre bocsátott Havi jelentés – NFÜ munkaterv (2012. július); valamint az Innovációs és Informatikai Elnökhelyettes által készített Heti jelentés az Uniós támogatások (2007-2013) felhasználásáról (2012. július 2. – Heti jelentés, 2012, július 9. – Heti jelentés, 2012. július 16. – Heti jelentés, 2012. június 23. – Heti jelentés, 2012. július 30. – Heti jelentés)

július hónapban a DDOP, KDOP. **A támogatott projektek száma a vizsgált időszak alatt az összes OP-t figyelembe véve átlagosan megközelítőleg 90 projektet bővülést produkált.** Jelentős bővülés csupán két OP esetében láthatóak, az ÉAOP átlagosan hetente 33 projekttel bővült, az előző 12 hét 5,6-es átlagához képest, a TÁMOP pedig átlagosan heti 59 támogatott projekttel bővült az előző 18,3-es átlaghoz képest. **Az ÚMFT-ben legjobb kifizetési aránnyal továbbra is a VOP rendelkezik** itt jelenleg a pályázatok megközelítőleg 95%-a van a kifizetési fázisban. Itt a pályázati eljárásrend korai szakaszában már csak nagyon kevés pályázat található. A DAOP, az ÉMOP, és a DDOP még mindig a legkevesebb előrehaladott programok közé tartoznak a kifizetési szakaszok tekintetében. Itt továbbra sem éri el a 30%-t a kifizetések aránya. Közel 50%-os a kifizetettség a következő Operatív Programoknál: ÁROP, EKOP, KÖZOP, TIOP. A jelenlegi időszakra is jelentős maradt a szerződéskötési fázisban lévő projektek aránya a KÖZOP tekintetében, itt a pályázatok közel 20%-a van ebben a szakaszban. **Jelentős, akár 50%-t meghaladó a kiesett pályázatok száma az ÚMFT keretein belül a következő OP-k esetében: DAOP, ÉAOP, ÉMOP, KDOP, NYDOP, TÁMOP.**

1.3. Növekedett az új szerződéskötések száma – jelentős heti fluktuációval

A szerződött projektek állománya bővülést mutat a megelőző 12 hét átlagához képest, noha a bővülés nem jelentős (a megelőző 12 hétben a bővülés üteme 270 projektet volt, míg a jelen időszakban ez 282). A szerződésszám változását jelző adatok szerint a legjelentősebb pozitív változás a GOP-nál, a KMOP-nál, és a TÁMOP-nál látható. Jelenleg nem tapasztalható releváns eltérés az intézményrendszer eddigi működéséhez képest. A következő időszak kiemelkedő szempontja, hogy az említett **intézményrendszerbeli és jogszabálybeli változások eredménye** milyen jelentőséggel lesz látható az adatokon, illetve, hogy **mikortól válik kimutathatóvá a jelenlegi abszorpciós kapacitás növekedése.** **A 280 heti átlagos szerződött projektszám növekedésből mintegy 140 a GOP révén jött létre.** A legkevesebb változást a szerződött projektek számában az ÁROP és EKOP (1-1 szerződés hetente átlagosan), a KÖZOP (3 szerződés átlagosan) és a DDOP (4 szerződéssel több hetente). Az elemzési időszakban nem csökkent tovább az új szerződések száma². A jelentős kezdeti szerződésszám növekedés miatt sikerül felülmúlni tárgyidőszak végére az előző időszak átlagát.

1.4. Kissé emelkedett a kifizetések állománya – zárul az allokációs olló

A kifizetett támogatások összege meghaladta az előző 12 hét kifizetéseit (hetente átlagosan közel 22,9 milliárd forint júniusban a megelőző időszak 15,7 milliárd forintjához képest). A

² Az összes OP-t vizsgálva a 26. héten 656 új szerződést kötöttek, a megelőző időszak 270-es átlagához képest. Lényeges azonban, hogy a következő héten a megkötött szerződések száma 95-tel csökkent, és a későbbi hetek folyamán csupán a 30. héten tudta újra meghaladni a megelőző 12 hét átlagát. Szem előtt kell azonban tartani, hogy pontosan a 27. héten bekövetkező csökkenés miatt az időszakban a nem éri el az átlag a 26. héten elért szintet, így tehát a növekedés jelentősnek tűnik, de a hónap első hetét megelőző időszakhoz hasonló bővülési ütemet nem sikerült tartani.

vizsgált időszak első hetében a kifizetések mintegy 3 milliárd forinttal meghaladják az előző időszak kifizetéseit (összesen mintegy 19 milliárd forint). A következő héten jelentős növekedés látható (26,8 milliárd forint). A 28. héten azonban mintegy 9 milliárddal csökkent a kifizetett támogatások összege és a következő héten tovább csökken 4 milliárddal. A vizsgált időszak utolsó hetében újra növekedés látható (mintegy 8 milliárd forint). Összességében a vizsgált időszak átlagosan a 7 milliárd forinttal haladta meg az előző időszak kifizetéseit. **A legjelentősebb kifizetés a 27. héten történt, mely során összesen, mintegy 26,8 milliárdot fizettek ki a kedvezményezetteknek.** Elmondható, hogy az OP-k közül csupán kettőnél tapasztalható csökkenés az előző időszak kifizetéseivel képest (GOP – 368 millió, és KDOP -26 millió forint).³

Az NSRK szintű kifizetések állománya a vizsgált időszak első, második és ötödik hetében jelentős növekedést mutat, azonban a harmadik és negyedik héten jelentős csökkenés látható. A legkevesebb kifizetett támogatást a 29. hét mutatja (11 milliárd forint). Egy milliárdot meghaladó bővülés csupán egyetlen OP esetében látható az időszak átlagát tekintve (GOP: 5,03 milliárd forint). **Az összes operatív program heti átlagát vizsgálva átlagos mintegy 7 milliárd forinttal növekedtek a kifizetések az előző 12 hét átlagához képest.**

A vizsgált időszakban megfigyelhető volt, hogy több OP esetében a heti kifizetések meghaladták a 2 milliárd forintot, azonban a 29. héten ez már csak egyetlen OP-ra igaz (KEOP).

Minden héten látható olyan OP, ahol a kifizetések megemelkednek az előző időszakhoz képest (pl.: DDOP a 26. héten 1,5 milliárd a megelőző 12 hét 500 millió forintos átlagához képest). A DDOP azért kiemelkedő, mert az első heti kifizetések teszik ki a vizsgált időszak kifizetéseinek több mint felét. Lényeges csökkenés nem figyelhető meg egy OP esetében sem. **Az év eleji kifizetési lassúsága okán, NSRK szinten, az éves 1460,5 Mrd-os kifizetési tervből a vizsgált hónap végéig 478,8 Mrd forint került kifizetésre. A júliusi végi kifizetési tény a tervezett megközelítőleg 70 százalékát éri el.** Az előző vizsgált időszak végén (2012.06.30.) kapott adatok alapján az ÁROP, EKOP, GOP, KEOP, KÖZOP, ROP TÁMOP, TIOP, VOP **a tervezett és tényleges kifizetések aránya 57,39 % volt. A jelenleg vizsgált időszakra ezen arány 60,7 %-ra módosult az időszak alatt.** A legnegatívabb mutató továbbra is az EKOP-hoz kapcsolódik, itt a tény-terv 15 százalékon áll (az előző időszak végén ez 14 százalék volt).

A vizsgált időszakban **az allokációs olló közel 6 százalékpontos csökkentést mutat.**

³ A támogatások meghatározó része a KÖZOP (júliusban 33,5 milliárd forint) mellett a TÁMOP (kb.: 11,8 milliárd), a KEOP (11 milliárd) és a GOP (5,6 milliárd) nyerteseinek lett kifizetve. Ezen programok kifizetéseit, a vizsgált időszak alatt kifizetett 91,6 milliárdból, mintegy 62 milliárd forintot tesznek ki. A legalacsonyabb kifizetést az ÁROP keretein belül valósult meg (az időszak alatt 291 millió forint).

2. A fejlesztéspolitikai programokban megfogalmazott stratégiai célok elérésének időszakos monitoringja

2.1. Az NSRK a gazdaság dinamizálása terén halad a leggyorsabb ütemben

Az általános, egyelőre lassúbb haladás mellett az NSRK a **foglalkoztatási szempontból kulcsfontosságú vállalkozás-fejlesztési dimenziókban** mutat fel a legtöbb megvalósítási, kifizetési fázisba jutott projektet. A bevezetett intézmények, és szerepeik konkretizálása után a gazdaság dinamizálása tovább gyorsulhat. Problémát okozhat az intézmények működésében a gyorsan változó jogszabályi háttér, melyről az érintettek nehezen jutnak információhoz, ezáltal működésbeli bizonytalanságok fordulhatnak elő.

3. A fejlesztéspolitikai intézményrendszer működése és az azt támogató jogi-szabályozási folyamatok elemzése és értékelése

3.1. Vegyes teljesítményű és késésekkel tarkított az ÚSZT-s intézményrendszer

Az előző hónapban tapasztalt **döntési átfutási idők határidő átlépése az elmúlt időszakban is jellemző** volt. A könnyített és normál pályázatok mellett a kiemelt pályázatok esetében továbbra is a vizsgált időszak minden hetében meghaladta a határidőket a döntések átfutási ideje. Az időszak végére a normál pályázatok 15 nappal lépték túl a határidőt. A **kiemelt pályázatok esetében a negatív trend folytatódott**, a vizsgált időszak első hetében 31 nap a döntések határidőn túli átfutási ideje, és **az időszak végén is 28 nap maradt a döntések határidő túllépése**. A legkisebb határidő átlépés a könnyített pályázatok esetében látható itt az időszak végén átlagosan csupán 5 nappal lépik túl a határidőket. Az egyes közreműködő szervezetek esetében jelentős különbségek figyelhetők meg. Jelentős részük azonban késedelembe van. A pályázati konstrukciókat és közreműködő szervezeteket vizsgálva, elmondható, hogy az előző vizsgált időszakhoz hasonlóan **a legtöbb OP esetén az ügymenet több mint 30 százalékkal meghaladja a maximális intervallumot**. A határidőt a kiemelt pályázatok esetében az ESZA Kht. tudta csak tartani. A könnyített pályázatok esetében a MAG Zrt. és a VÁTI is képes volt erre. A normál pályázatok esetében a MAG Zrt. és a VÁTI Székesfehérvár tudta tartani a határidőt. A legjelentősebb határidő átlépést az EK mutatja, itt a határidőt a vizsgált időszak végén 129 nappal haladta meg az átfutási idő. Az eljárásrend tekintetében megfigyelhető, hogy nehezen tartható a határidő a kiemelt és normál pályázatoknál (előbbinél átlagosan közel 32 százalékkal haladja meg a döntések átlagos átfutási ideje a határidőt, a normál pályázatok esetében ez az arány 30 százalék, mely az előző időszak 38 százalékához képest csökkenést mutat).

3.2. Csökkenést mutat a jelentős határidő túllépés mellett döntésre váró projektek száma

Tovább csökkent a döntésre váró projektek száma a rendelkezésre álló adatok alapján, a június és július végi adatok összehasonlítására alapozva. Június végére megközelítőleg 1700 projekt várt döntésre a határidőn túl, ez július **végére 1260-ra csökkent**. Még szembetűnőbb a csökkenés, ha a február végi több mint 2.000 döntésre várakozó projekthez hasonlítjuk. **A legtöbb KSZ esetében csökkent a döntésre váró projektek száma**. A várakozó közel 1.260 projektből 1.100 található az ESZA Kht.-nál, a MAG Zrt.-nél, és a VÁTI-nál (ebből 730 darab az ESZA Kht.-nél várakozik). Több KSZ esetében azonban továbbra nincs várakozó projekt (KEOP IH, ROP IH, VOP KSZ). Az előző hónapban jelentős számú projekt várt döntésre a NORDA-nál (240) ezt azonban sikerült feldolgozni (jelenleg csupán 7 várakozó projekt található itt).

3.3. Csökkent azon projektek száma, akik részére jelentős késéssel érkezik meg az uniós forrás

Tovább csökkent a 28 napon túli csúszásban lévő, kifizetésre váró számlák száma. Az előző időszak végéhez képest azonban alig csökkent ezen számlák száma. A MAG Zrt.-nél található a kifizetésre várakozó számlák jelentős része (1330-ból 533 darab), de jelentős a kifizetésre váró számlák állománya az EK-nál és az ESZA-nál is. **Összességében jelenleg 1330 késedelmes számla vár kifizetésre. Ebből 1030 darab található az ESZA Kht.-nál (329 db), a MAG Zrt.-nél (533 darab) és az EK-nál (164 darab).**

3.4. Enyhe növekedést mutat a nem teljesített követelések állománya

Az előző időszak végéhez képest, az összes OP-t vizsgálva, 552 millióval növekedett a követelés állomány. Az egyes operatív programok teljesítménye a nem teljesített követelés állomány szempontjából továbbra is jelentős eltéréseket mutat. A fennálló követelések a június végi állapothoz képest 550 millió forinttal bővültek. Az előző időszak végi adatokhoz képest a GOP-on (518 millióval) KMOP-on (42 millió) valamint a DAOP-on (31 millió) keretein belül növekedett a fennálló követelések állománya. Csökkenést mutat a ÉMOP (36 millió), a TÁMOP (36 millió forint) valamint az NYDOP (13 millió forint) fennálló követelés-állománya.

3.5. Megmaradt a szabálytalansági vizsgálatok magas száma; az eljárások csak kb. 1/3-ának esetében nem igazolódik a gyanú

A végrehajtás szempontjából lassító tényező, hogy továbbra is igen magas a szabálytalansági vizsgálatok száma, melynek száma lényegében nem változott az júniusi számhoz képest (közel 4200 darab). Érdemes szem előtt tartani, hogy hamarosan fog elkezdődni több projekt fenntartási időszaka (helyszíni szemlék, főleg a KEOP kapcsán a megtakarítások ellenőrzése) így ezen ellenőrzések változásokat hozhatnak a jelenlegi rendszerbe. Az egyes ügyek jogalapjai eltérők, de megállapítható, hogy a vizsgálatok csupán 1/3-ában nem igazolódik a szabálytalanság gyanúja. Ugyanakkor ennek oka a legtöbb esetben nem szándékos szabálysértés, hanem az eljárásrendnek nem megfelelő projektgazdai oldali ügykezelés, amely vélhetően csökkenthető lesz egy egyszerűbb és a felhasználók igényeit jobban szem előtt tartó rendszerben, amit a 4/2011-es kormányrendelet módosítása is célzó. **Az adatok lényegében nem változtak. Még a februári adatokhoz képest sem mutatnak jelentős változást, sem a szabálytalansági eljárások, sem a szabálytalansággal érintett támogatások összegét tekintve.**

3.6. Felállt a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság

Az intézményrendszer egyes szereplői közötti kommunikáció lassú, túlformalizált és egyes dimenziókban hatékonytalan működésének felszámolására **felállításra került a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság** (140/2012 (VII.2) Kormányrendelet), amelynek célja a **jelentős tartalékokkal rendelkező a kommunikációs hatékonyság javítása.**

Az új Kormánybizottság **felügyeli a jövőben a fejlesztéspolitikai tevékenység irányítási, finanszírozási, intézményi és szabályozási rendszerének kialakítását.**

A Miniszterelnökség alatt jött létre a Fejlesztési Koordinációs Iroda, mely a Kormánybizottság titkársági feladatait látja el.

3.7. Nem kezdődött el érdemben a 2014-2020-as költségvetési időszakot megalapozó tervezési és programozási munka

Az intézményrendszer egyes szereplői közötti feladat megosztások rendezetlensége és nyitott kérdései miatt **továbbra sem kezdődött meg a 2014-2020-as uniós költségvetési időszak tervezése és programozása.**

Az NTH, az NFM, ill. azon belül az NFÜ szerepét, a felelősségeket és az ütemezést pontosító Kormánydöntés hiányában – arra várva – egyes intézményi szereplők kivárnak; ill. egyelőre szétszórt, koordinálatlan modellben próbálnak egyes feladataikkal haladni.

A Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság ugyan informálisan már elkezdett foglalkozni a kérdéssel, de az intézményfejlesztési lépések mellett még nem tudtak ezen témában is döntést hozni.

4. Az elemzési időszakban meghozott főbb jogi-szabályozási döntések és intézkedések elvárt és várható következményei és hatásai elemzése és értékelése⁴

4.1. További finomhangolások a 4/2011 (I. 28) Kormányrendeletet illetően

Az idén másodszor módosított rendeletet először 2012 év elején dolgozták át. Ekkor főként a szabályosság és a források lehívásának gyorsítása volt a fő cél. Ennek érdekében lehetővé tették a prioritásokon belüli forrásátcsoportosítást, a szakmai tartalomért felelős miniszter bevonásával. A módosítás foglalkozott az egyszerűsítéssel és a határidők csökkentésével is. **A szabályozás az intézményrendszer részére jelentős határidő csökkentést írt elő.** Az új előterjesztés célja a jelenlegi költségvetési időszak forrás-abszorpciójának **további gyorsítása**, valamint annak lehetővé tétele, hogy a **teljes elérhető forrás lehívásra kerüljön.**

⁴ Az elmúlt időszakban a következő jogszabály változások történtek:

- 1) 1234/2012. (VII. 12.) Korm. határozat a Társadalmi Megújulás Operatív Program egyes kiemelt projektjeinek nevesítéséről
- 2) 1235/2012. (VII. 12.) Korm. határozat a Társadalmi Megújulás Operatív Program 2011–2013. évekre szóló akcióterv 1. és 2. prioritásainak megállapításáról
- 3) 1236/2012. (VII. 12.) Korm. határozat az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 2011–2013. évi akciótervének elfogadásáról, valamint kiemelt projektek nevesítéséről az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 2011–2013. évi akciótervében és az Államreform Operatív Program 2011–2013. évi akciótervében
- 4) 1237/2012. (VII. 12.) Korm. határozat a Környezet és Energia Operatív Program 2011–13-as akciótervének 2. prioritása keretében a vízminőség javítást szolgáló konstrukciók javára történő forrásátcsoportosításról
- 5) 1238/2012. (VII. 12.) Korm. határozat a TÁMOP 2.1.2-12/1-2012-0001 „Idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztése” című kiemelt projekt támogatásának jóváhagyásáról és akciótervi nevesítéséről
- 6) 43/2012. (VII. 19.) NFM rendelet a gazdaságfejlesztést szolgáló célelőirányzat 2012. évi felhasználásának részletes szabályairól
- 7) 1239/2012. (VII. 17.) Korm. határozat a Regionális Operatív Programok 2011–2013. évekre szóló akciótervének módosításáról
- 8) 1240/2012. (VII. 17.) Korm. határozat a Közép-Magyarországi Operatív Program 2011–2013. évi akciótervének módosításáról
- 9) 1247/2012. (VII. 19.) Korm. határozat a Társadalmi Megújulás Operatív Program kiemelt projektjeinek akciótervi nevesítéséről, valamint a TÁMOP 4.2.4.B/1-11/1, TÁMOP-5.4.1-12/1, TÁMOP-4.2.4.A/2-11/1 kiemelt projektek támogatásának jóváhagyásáról
- 10) 1275/2012. (VIII. 6.) Korm. határozat a Közlekedési Operatív Program keretében új kiemelt projektjavaslat akciótervi nevesítéséről, továbbá a támogatás összegének növeléséről („a Budai Vár és környéke közlekedés fejlesztése”)
- 11) 1276/2012. (VIII. 6.) Korm. határozat a Nyugat-Dunántúli Régióban közoktatás-fejlesztést célzó kiemelt tervezési felhívásról
- 12) 1282/2012. (VIII. 6.) Korm. határozat a Társadalmi Megújulás Operatív Program 2011–2013. évi akcióterve 3. és 5. prioritásai keretében történő forrásátcsoportosításról
- 13) 1283/2012. (VIII. 6.) Korm. határozat az Észak-Magyarországi Operatív Program 2011–2013. évi akcióterve 3. prioritása keretében történő forrásátcsoportosításról

Az előterjesztést indokolja, hogy a jelenlegi kifizetési aránnyal nem lesz lehetséges a források maximális lehívása 2015 végéig. Jelenleg még 5.630 milliárd forint összegű támogatás vár kifizetésre. **A tervezet megalkotását kiemelten az indokolta, hogy a projektek előrehaladása nem megfelelő, a kedvezményezettek számlái sok esetben nem érkeznek be, így a támogatási összeg kifizetése sem valósulhat meg.** E tekintetben ugyanakkora mértékű az elmaradás az önkormányzati és magánszféra kedvezményezettjei között.⁵

Az előterjesztésben a következő célzott intézkedések bevezetésére tesznek javaslatot

1. **A szállítói előleg** biztosításának általánossá tétele és megemelése

- a. az állami és önkormányzati szervezet kedvezményezettek esetén a szállító közvetlenül igényelheti az NFÜ-től a közreműködő szervezeten keresztül a szállítói előleget, a kedvezményezett egyidejű értesítésével,
- b. a szállítóknak fizetett szállítói előleg mértéke a fővállalkozóval megkötött szerződés elszámolható költségének 30%-ában kerül meghatározásra,
- c. a folyamatos likviditás biztosítása érdekében a szállító a szállítói előleggel legkésőbb a vállalkozási szerződés valós számlalapú teljesítésének 70%-át követően számol el.

A változás célja a nagyobb mértékű forráskiáramlás elősegítése a piacra, a szállító oldalán az előfinanszírozási terhek csökkentése és összességében a projektmegvalósítás felgyorsítása. A szállítói előleg nyújtásának lehetősége a korábbiakban is biztosított volt, ugyanakkor a kedvezményezetten keresztül történő kifizetés jelentősen elnyújtotta a folyamatot, tekintettel arra, hogy akár több hónapos késéssel kerül benyújtásra a szállítói számla a kedvezményezettől.

2. **A visszahulló források lehető leggyorsabb leköttetése:** a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium ennek érdekében támogatási konstrukciót készít elő. A támogatandó projektekről az NFÜ dönt. A módosítás következtében biztosítható lehet, hogy a bármely okból visszahulló források (pl. elállás, szabálytalanság stb.) felhasználásra kerülnek már előkészített, értelmes projektcélokra.
3. A Bizottsággal történő gyorsabb elszámolás érdekében a korábbi szabályozás, amely a **kifizetési kérelmek benyújtásának feltételéül** szabta, hogy annak minimális mértéke a támogatás 10%-át el kell érnie, oldásra kerül és ezen érték alatt is benyújthatóak kérelmek.
4. **A Döntés-előkészítő Bizottságok megszüntetése,** tekintettel arra, hogy a tagok gyakori távolléte jelentősen (átlagosan 5-10 nappal) meghosszabbítja a döntéshozatal folyamatát, miközben hozzáadott értékük a döntések előkészítéséhez minimális, a szabályos és megalapozott döntéshozatal nélkülük is biztosítható.

⁵ Az előterjesztésben kihangsúlyozzák, hogy a vonatkozó hazai szabályozás átfogó felülvizsgálata indokolt lenne, a jelenlegi feszített menetrendben ezt nem tartják reálisnak. Ennek okai legfőképpen abban keresendők, hogy egy új szabályozási rendszer (egységes sablonokkal, informatikai alkalmazások lefejlesztése) 8-10 hónapot igényelnének. Valamint probléma forrása az is, hogy a projektekre indulási idejüktől függően eltérő jogszabályi előírások vonatkoznak, mely megnöveli a hibalehetőségek számát mind a kedvezményezetti mind az intézményi oldalon.

5. A várható európai uniós auditok közel fele a közbeszerzési területre irányul, ezért szükséges a rendelet ezen rendelkezéseinek pontosítása. A közbeszerzések jelenlegi, párhuzamos ellenőrzési rendszere helyett **a gyakorlati tapasztalatok alapján javasolt a közreműködő szervezet és az NFÜ egymásra épülő ellenőrzési rendszerét visszaállítani, tekintettel arra, hogy a párhuzamosság ellentétes véleményeket eredményezett a rendszerben, ami audit szempontból kockázatos.**
6. **Összeférhetlenségi szabályok enyhítése** a szaktárcák pályázat-, és döntés-előkészítésben való részvételének megkönnyítése érdekében, úgy, hogy a korábbi teljes tiltás helyett, funkcionális összeférhetlenség került megfogalmazásra (elsősorban KIM kérésre).
7. A **VÁTI** közreműködő szervezet tulajdonosi körében bekövetkező változások következtében az Államreform Operatív Program, az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program, valamint a Regionális Operatív Programok egyes prioritási vagy intézkedései tekintetében a korábban a VÁTI által ellátott közreműködő szervezeti feladatokat a **MAG Zrt.** veszi át.
8. Kormányrendeleti rögzítése azon jogosítványnak, hogy az NFM miniszter állapítja meg a közsféra szervezet kedvezményezettek **önerejének finanszírozását** elősegítő fejezeti kezelésű előirányzat részletszabályait.
9. Pontosító, **technikai** módosítások.

4.2. Módosították a KTIA terhére 2012-ben kiírandó Vállalati K+F pályázati felhívások programportfólióját

A pályázati felhívások felülvizsgálatát a már meghirdetett pályázatok eredményeinek ismerete tette szükségessé. A „Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása a közép-magyarországi régióban” a beérkező pályázatok forrás-igényének volumene közel háromszorosan haladta meg a felhívás keretösszegét. **A pályázói aktivitás miatt az eredetileg tervezett 4 beadási szakasz helyett, az első után már fel kellett függeszteni a pályázati felhívást.**⁶

⁶ A pályázat kiemelt jelentőségű a hazai innováció támogatása terén, mert

- új piacképes termékek, szolgáltatások és technológiák kifejlesztését eredményezi, melyek piacra vitelének megalapozása a pályázat által elvárt követelmény, tehát valós üzletileg hasznosítható termékek jönnek létre,
- megoldást nyújt a K+F támogatási rendszerben meglévő területi kiegyensúlyozatlanságra, mert az uniós forrásokból nem, azonban a KTIA-ból nyújtható támogatás a közép-magyarországi régióban kutatás-fejlesztési célokra,
- olyan pályázók (pl. GE Hungary Kft, Richter Gedeon Nyrt, Ericsson Magyarország Kft) is beléphetnek a támogatási folyamatba, akik a világ élvonalához tartozó kutatási potenciállal rendelkeznek, valamint jelentős hozzáadott értékkel bírnak Magyarország foglalkoztatása és GDP növekedése tekintetében.

Tekintettel a pályázat kiemelt jelentőségére, sikerességére valamint a nagyszámú pályázói érdeklődésre, **a pályázat keretösszegének megemelésére tesz javaslatot az előterjesztés, annak érdekében, hogy az eredetileg tervezettek szerint, 2012. októberig elérhető pályázati lehetőség újból megnyitásra kerüljön.**

Figyelembe véve a KTIA szűkös bevételi forrásait, a keretösszeg megemelése csak az korábban már elfogadott pályázati felhívásokra allokált összegek terhére valósítható meg. A keretemelés 2 ütemben valósulna meg összességében a 15,15 Mrd Ft értékben.⁷

4.3. A Nemzeti fejlesztési miniszter utasítást adott ki a XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2012. évi felhasználásának rendjéről

Az utasítás a hatálya kiterjed a Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 1. mellékletében meghatározott XIX. Uniós fejlesztések fejezethez tartozó fejezeti kezelésű előirányzatokra. Kiterjed továbbá az év közben a XIX. Uniós fejlesztések fejezetben megállapított új fejezeti kezelésű előirányzatokra, valamint a 2011. évnek és az azt megelőző költségvetési éveknek a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (a továbbiakban: NFÜ) irányítása alá tartozó azon előirányzataira, amelyek kizárólag előző évi maradványból állnak, és felhasználásuk 2011. december 31-ig nem zárult le.

Az utasításban értelmező rendelkezés meghatározza, hogy mely projektek minősülnek NFÜ projektnek.

1. ⁷ ütem:

A már meghirdetett „K+F+I ernyőprojektek támogatása” című pályázat, a Nemzetgazdasági Minisztérium által a közép-magyarországi régióban végzett előzetes igényfelmérések alapján 6 Mrd Ft értékkel került meghirdetésre, azonban a beérkező pályaművekben csak 3,55 Mrd Ft értékben igényelték támogatást. Így a vártnál kisebb pályázói érdeklődés miatt fel nem használt támogatási összeg, 2,45 Mrd Ft értékben kerülne átcsoportosításra. Ebből megvalósítható a KMR_12 pályázatának első értékelési szakaszáig, valamint ezt követően a felfüggesztésig beérkezett és forráshiány miatt elutasított pályázatok újbóli értékelése, bírálata és döntés meghozatala.

2. ütem:

Versenyképességi/kiválósági szerződések pályázat szakmai koncepciója hónapok óta kidolgozás alatt áll, és továbbra is számos szakmailag vitatott pontot tartalmaz, míg a Vállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása (GOP 1.3.1. tükör) pályázat kapcsán, maga a szaktárca, a Nemzetgazdasági Minisztérium jelezte, hogy felülvizsgálatra szorul az elképzelés. Ezen pályázatokra allokált, és eddig fel nem használt keretösszeg összesen 12,7 Mrd Ft értékben átcsoportosításra kerülne, mely a KMR_12 konstrukció újbóli megnyitását biztosítja.

A 2. ütemben javasolt átcsoportosítás gyorsítja a vállalkozások támogatáshoz jutását, szakmai érdeksérelem minimalizálásával, mert a KMR_12 és a fent említett pályázati elképzelések által támogatandó kedvezményezettek, kiemelt iparágak, célterületek, valamint a támogatható tevékenységek, és a tevékenységekre adható támogatási intenzitások is megegyeznek.

Az előirányzatok rendeltetésszerű felhasználása kapcsán a következő paragrafusok léptek életbe:

3. § (1) Az előirányzat felett szakmai felügyeletet gyakorló szervezeti egységnek a kötelezettségvállalásokat és azok szakmai teljesítését figyelemmel kell kísérnie, valamint a kötelezettségvállalással terhelt, de felhasználásra nem kerülő maradvány összegekről írásban tájékoztatnia kell az NFÜ gazdasági vezetőjét.

(2) Az NFÜ gazdasági vezetője állapítja meg és terjeszti jóváhagyásra a fejezeti előirányzatok – elvonandó és felhasználható – maradványát és a kötelezettségvállalással terhelt maradvány következő évi felhasználását. Az NFÜ gazdasági vezetője kezdeményezi – indokolt esetben – a kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány visszahagyását az államháztartásért felelős miniszternél.

4. § (1) Az előirányzat szakmai teljesítésigazolója – közreműködő szervezet, forráskezelő szervezet és a Végrehajtó Ügynökség esetén az irányító hatóság – az éves beszámoló, valamint a zárszámadás keretében köteles az NFÜ gazdasági vezetője részére szöveges értékelést adni az előirányzat felhasználásáról, a megvalósított szakmai célokról és a nevesített feladatok végrehajtásáról.

(2) A követelés behajthatatlanná történő minősítéséről a kötelezettségvállaló gondoskodik.

5. § (1) Az Európai Unió strukturális alapjainak és Kohéziós Alapjának támogatásával megvalósuló programok esetében az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 96. § (3) és (6) bekezdésében rögzített értéket meghaladó előlegfizetésre vonatkozó javaslatot az irányító hatóság vezetője az NFÜ gazdasági vezetőjén keresztül terjeszti elő egyetértésre az államháztartásért felelős miniszter részére.

(2) A 7. § szerinti előirányzatokból a megyei intézményfenntartó központokról, valamint a megyei önkormányzatok konszolidációjával, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egészségügyi intézményeinek átvételével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 258/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet szerinti átvevő jogutód kedvezményezettnek, valamint a megyei önkormányzat egészségügyi intézményei és a Fővárosi Önkormányzat egészségügyi intézményei átvételének részletes szabályairól szóló 372/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet szerinti átvevő jogutód fenntartónak, illetve átvett intézményi kedvezményezettnek az Európai Unió által vagy egyéb nemzetközi forrásból finanszírozott projektjének végrehajtásához szükséges saját forrás biztosítása céljából az önerő megelőlegezhető.

(3) Az önerő megelőlegezése céljából az irányító hatóság csak olyan átutalást kezdeményezhet a kedvezményezettnek vagy szállítónak, amelyet még a folyósítás évében az NFÜ Fejezeti Főosztálya az operatív program javára vissza tud pótolni, illetve teljesíteni tud.

6. § (1) A tartalék terhére történő finanszírozást az adott programért felelős irányító hatóság kezdeményezi.

(2) A tartalék felhasználására irányuló igényt az NFÜ gazdasági vezetője részére kell megküldeni.

(3) A (2) bekezdés szerinti igény alapján a tartalék felhasználására irányuló előterjesztést az NFÜ gazdasági vezetője állítja össze és terjeszti fel az NFÜ elnöke részére jóváhagyásra.

(4) A jóváhagyott előterjesztés alapján az NFÜ Fejezeti Főosztálya gondoskodik a tartalék átcsoportosításáról.

Az utasítás kiterjed az előirányzatokénti eljárási és hatásköri szabályokra, valamint a 2004-2006. programozási időszakban a Kohéziós Alapból származó támogatásokhoz kapcsolódó költségvetési előirányzatok eljárási és hatásköri szabályai, továbbá az egyéb európai uniós előirányzatok eljárási és hatásköri szabályaira is. Külön fejezetben szerepelnek a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok eljárási és hatásköri szabályai.

5. Az Európai Unió keretekkel kapcsolatos főbb aktualitások és a kapcsolódó magyar vonatkozások bemutatása

5.1. Az Európai Tanács közzétette javaslatát az Unió 2013-as költségvetésére⁸

A dokumentumban a Tanács kiemelte azon törekvését, hogy **nem áll szándékukban az országok terheinek indokolatlan növelése** főleg a nemzeti költségvetések konszolidációjának idejében. Álláspontjuk kidolgozásakor figyelembe vették azt a tényt is, hogy a 2013-as év lesz az utolsó a jelenlegi költségvetési időszakban. A javaslatot az Általános Ügyek Tanácsa fogadta el, ezt az álláspontot fogadta el a Tanács is. **A jelenlegi évhez képest a kiadások emelését a Tanács 2,79 %-ra korlátozná.** Ez nem egyezik meg a Bizottság által javasolt megoldással. A Bizottsági javaslathoz képest a Tanács a teljes kifizetések 5,23 milliárd eurós csökkentését, a kötelezettségvállalásoknak pedig mintegy 1,15 milliárd eurós csökkentését kéri. A 2012-es költségvetés számaihoz képest ez a kifizetések 3,61 milliárd eurós, a kötelezettségvállalásoknak pedig 1,88 milliárd eurós növelését jelenti. **Ugyanakkor a jelenlegi költségvetés végrehajtásának állása, valamint a reális abszorpciók kapacitások is szerepet játszottak az álláspont kidolgozásában.** Magyarország helyzete kiemelten érzékeny ebben a kérdésben, hiszen a rendelkezésre álló források (ERFA, KA, ESZA) 27,53%-a került eddig kifizetésre⁹ (ez csak a ténylegesen kifizetésre került forrásokat mutatja, a szerződéssel rendelkező pályázatokat valamint a kifizetésre váró számlák nem tartoznak bele). Magyar vonatkozásban fontos módosítás lehet, a decentralizált ügynökségek támogatás előirányzatának csökkentése 2,77 millió euróval (a 2014-2020-as intézményrendszer előkészítésénél is fontos lehet). Ehhez kapcsolódóan csökkenteni kívánják az adminisztrációs költségeket 7,4 millió euróval. A csökkentések főleg az ERFA, ESZA és KA források területére összpontosulnak.

A döntéshozatalig hátralévő főbb lépések és a határidők kapcsán a következő lépés az Európai Parlamenttel történő tárgyalás, mely alatt hozzá kell igazítaniuk módosításaikat a Tanács álláspontjához, ezt október végéig kell megtenniük. Amennyiben a Tanács és a Parlament véleménye eltérő egy békéltető időszak kezdődik október 24-én.

Ennek kapcsán Barroso elnök levelet tett közzé a Tanács számára, melyben hangot ad azon álláspontjának is, hogy a támogatások csökkentése csupán látszat megtakarítást jelentene, mivel

⁸ Lsd.: Council of the European Union: Council's position for 2013 EU budget adopted, Brussels, 24 July 2012, 12086/12 PRESSE 347

⁹ Lsd.: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Központi Monitoring Főosztály: Jelentés – A Bizottság tagállamok felé teljesített időközi kifizetéseiről és a nagyprojektek állásáról 2012. július 1.-ig

csökkentené a gazdasági fellendülést, így a forrásmegvonással érintett régiókban az érintettek a forráselapadás veszélyének lesznek kitéve.¹⁰

Az MTA Világgazdasági Intézetének júliusban megjelent tanulmányában az EU10 országainak gazdaságát vizsgálja meg. **Ebben hangsúlyozzák, hogy a térség kormányainak beruházásokra fordítható források csekély mértékben állnak rendelkezésére. A legtöbb itt megjelenő forrást az Unió támogatások jelentik, melyek megfelelő felhasználása generálhatna gazdasági fellendülést.** Mivel a térség országainak gazdasága nagyban függ az Unió piactól ennek igény-csökkenése jelentős kieséseket eredményez az országok exportból származó bevételeiben (ez alól kivétel Románia és Lengyelország, melyeknek méretüknél fogva is jelentős a belső piac fogyasztása).¹¹

A kohéziós politika kapcsán a külügyminisztérium legutóbb július 24.-én tett közzé tájékoztatást. Az Általános Ügyek Tanácsának 2012. július 24.-i ülésén Győri Enikő államtitkár asszony is részt vett. Az ülésen a fő téma a 2014-2020 közötti többéves pénzügyi keret volt, melynek technikai felülvizsgálatára Horvátország jövőre történő csatlakozása valamint a legfrissebb gazdasági mutatók és előrejelzések miatt volt szükség. Az emiatt szükséges források előteremtéséről zajlottak egyeztetések az ülésen. **Az átcsoportosítások egyik legnagyobb vesztese pont Magyarország lenne, azonban az ország a konvergenciában nem tart még ott, hogy ezt a veszteséget el tudja fogadni,** fogalmazta meg álláspontját Győri Enikő, aki kiemelte, hogy a növekedés és munkahelyteremtés jelenlegi egyik legfontosabb eszköze pont a kohéziós politika. A találkozón visszatértek a Tanács korábbi témáira is, többek között a bankunió kérdésére is. Az államtitkár asszony ennek kapcsán kiemelte, hogy a magyar álláspont szerint fontos, hogy a verseny ne torzulhasson, valamint szükségesnek tartotta azon szabályozás kidolgozását, mely az euróövezeten belüli anyabankok zónán kívüli leánybankjait érinti.¹²

5.2. Az IMF tárgyalások legutóbbi eredményei, a júliusi formális egyeztetések visszajelzése

Az IMF Magyarországon járt küldöttségének közleményében kiemelte, hogy a küldöttség szorosan együttműködött az Európai Bizottság missziójával, valamint az Európai Központi Bank megfigyelőivel. közleményben kitérnek arra, hogy a **magyar gazdaság számos kihívással néz szembe** (pl.: a banki mérlegekben lévő feszültségek) és ezzel hozzák összefüggésbe, hogy a GDP csökkenését várják az idei évre és 2013-ra is csak mérsékelt növekedést prognosztizáltak. Szintén

¹⁰ Ugyanakkor a sajtóban egyre több anyag jelenik meg a különböző Unió forrásból megvalósuló beruházások kapcsán, az elkövetkező időszak fontos lépése kell, hogy legyen, hogy ezek a fejlesztések a hétköznapiakban is láthatóvá, érzékelhetővé váljanak, mégpedig a lehető legtöbb ember számára. Ez főleg az olyan infrastrukturális, nem jövedelemtermelő nagyprojekteknél fontos, amit közvetlenül nem érzékelnek, ugyanakkor az Unió előírja őket (pl.: víz- és csatornahálózat fejlesztése). Itt szempont lehet egyes csoportok tájékoztatásának multiplikátor hatása is.

¹¹ MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Világgazdasági Intézet: Monitoring jelentés 2012 – Politikai és Gazdasági elemzés az EU10 teljesítményéről, Budapest 2012. július

¹² Lsd: Külügyminisztérium: <http://eu.kormany.hu/a-kohezios-politikara-nagyobb-szukseg-van-mint-valaha>

a növekedési kilátások negatív irányát jósolja a foglalkoztatási ráta. **A legfontosabb célnak a stabilitás fenntartását és a növekedés alapjainak megteremtését tartja a küldöttség.** Ugyanakkor üdvözlötték a hatóságok elkötelezettségét a Konvergencia Programban lefektetett költségvetési célok irányába. A fiskális konszolidáció megteremtésének hangsúlyát azonban az ad hoc intézkedésekről áthelyeznék a kiadások racionalizálására, de közben a társadalom sebezhető szegmensei számára is támaszt nyújt. A magánszektor által indukált növekedés támogatása lehet a javasolt egyik irány a küldöttség által kiadott közlemény szerint (többek között az adóterhelés csökkentése lenne az egyik ilyen irányú intézkedés). A küldöttség közleményében kiemeli, hogy olyan – üzletbarát környezetben – megvalósuló reformokra lenne szükség, melyek helyreállítják a bankrendszer szilárdságát, mely így hozzá tudna járulni a gazdaság növekedés ösztönzéséhez. Kiemelt figyelmet kellene, hogy kapjon a veszteséges állami vállalatok átalakítására szolgáló intézkedést (itt kiemelik a közösségi közlekedést), valamint a minden vállalat számára egységes szabályozás kialakítása. Összességében a megbeszéléseket konstruktívnak ítélték, valamint hangsúlyozták, hogy **a megbeszélések folytatódni fognak.**¹³

A sajtóban megjelent szakértői elemzések szerint az IMF felé törleszteniünk is kell ebben a hónapban, mégpedig az idei év egyik legnagyobb összegű kifizetésére kerül sor, mintegy 649 millió eurót kell törleszteniünk a Valutaalap felé. Hasonló volumenű kifizetésre májusban került sor, és még egy várható novemberben.¹⁴

A bankrendszerünk kapcsán a Standard&Poor's legújabb, a bankszektorra érintő jelentése (2012. augusztus – Banking Industry Country Risk Assessment) szerint továbbra is magasak a rizikófaktorok mind gazdasági, mind ipari szempontból. Az elemzésben a legveszélyeztetettebb országok a 10. csoportba tartoznak, míg a legkevésbé rizikós országok az elsőbe. Magyarországot a 7. csoportba sorolják, ide tartozik többek között Írország, Litvánia és Portugália is. A térség országai közül Szlovénia a 6., Szlovákia és Csehország a 4. csoportban helyezkednek el. Az elemzőcsoport **a gazdasági egyensúly hiányát nagyon magasnak, a hitelkockázatot pedig magasnak** ítéli. Az iparági kockázati tényezők tekintetében szintén a rizikós országok közé sorolják Magyarországot. Ezen elemzések figyelembe vétele hozzájárulhat az IMF tárgyalások alátámasztásához is.¹⁵

5.3. A beruházás és foglalkoztatás ösztönzés az Európai Bizottság fókuszában

Az elmúlt időszakban a Bizottság két témában adott ki sajtóközleményt melyek hazánkat is érintik. A Bizottság fókuszába olyan ágazatok kerültek, melyeket a válság érintett, és

¹³ Lsd: International Monetary Fund: Az IMF Magyarországon járt küldöttségének közleménye, Washington 2012 Július 26., Press Release No. 12/276 (for immediate release)

¹⁴ Lsd: Portfolio.hu:

http://www.portfolio.hu/deviza_kotveny/akk/ma_ujabb_hatalmas_hitelreszt_torlesztunk_az_imf-nek.171295.html

¹⁵ Lsd: Standard&Poor's:

<http://www.standardandpoors.com/ratings/articles/en/eu/?articleType=HTML&assetID=1245337957371>

potenciálisan a válságból kivezető utat jelenthetik, a **beruházás ösztönzés, illetve a foglalkoztatottság növelésével**. Az Európai Bizottság egyik vonatkozó sajtóközleményben adott számot az augusztus elején megjelent tanulmányról, melyben a **hulladékgazdálkodást** vizsgálták meg tagállami szinten. A közleményben Janez Potočnik környezetvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy ezen a területen további erőfeszítéseket kell tennie a legtöbb tagállamnak. Elmondta ugyanakkor, hogy **az ágazat gazdasági potenciálja kiemelkedő, munkahely-teremtésre ad lehetőséget, valamint erőforrások takaríthatók meg, ezáltal a kiadások is csökkenthetőek** megfelelő eljárasmód kidolgozásával. Ugyanilyen hangsúlyos szerepet kap a környezet védelme valamint az emberek egészsége. A sajtóközleményben hivatkozott jelentés szerint Magyarország helyzete elmaradásokat mutat a hulladékgazdálkodás több területén (pl. települési hulladék lerakás). A Bizottság számára készített tanulmány rámutat a helyes hulladékgazdálkodás előnyeire is, melyek közül a legfontosabbak, hogy évi 72 milliárd euró megtakarítást jelentene a javaslatok teljes körű végrehajtása, valamint 2020-ra 400.000 új munkahelyet teremtené a szektorban.¹⁶

A másik érintett szektor az építőipar, melynek legutóbbi adatai további csökkenést mutatnak (a rendelkezésre álló adatok szerint 2007-ben kezdődött a csökkenés és azóta is tart).¹⁷ Noha a Bizottsági közlemény nem ezekre az adatokra alapozva történt, a megfogalmazott építőipari stratégia segítséget nyújthat az ágazatnak, mely jelenleg az Unió munkavállalóinak 10%-át foglalkoztatja, így a benne rejlő gazdasági potenciál jelentős. **A Bizottság szerint az egyik kitörési pontot az alacsony energiafelhasználású épületek jelentik.** Erre több lehetőséget kínálnak a tagállamoknak javaslataikban. Az első pillér a stratégiában az Európai Befektetési Bank által kínált Növekedési és Foglalkoztatási Paktum. A második az innováció és mobilitás területén a munkavállalók képzése. A harmadik a forráshatékonyság (melynek kulcsa az EU fenntartható építőipari rendszereinek kölcsönös elismerésének javítása). A stratégia negyedik pillérét a szabványosított gyakorlati tervezési kódok bevezetése jelentené, mely megkönnyítené másik tagországban történő munkák elvállalását). A stratégia kapcsán a következő lépés, a magas szintű fórumok megszervezése, tematikus csoportok tárgyalásai, értékeléseinek szervezése, ágazati és nemzeti szinten.¹⁸

¹⁶ Lsd: European Commission: Screening of waste management performance of EU member states, Brussels, 2012. július 2. (Beratungsgesellschaft für integrierte Problemlösungen)

¹⁷ Lsd: KSH: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/epi/epi21206.pdf>

¹⁸ Lsd: European Commission: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/869&format=HTML&aged=0&language=HU&guiLanguage=en>

6. SWOT-analízis

Erősség • A jelenleg zajló intézményátalakítások kapcsán határozott és gyors fellépés esetén az intézményrendszer működési hatékonysága jelentősen fokozható; • A megfelelő know-how feltárásával a különböző OP-k esetében felgyorsíthatóvá válnak a jelenleg késésben lévő OP-k; • A Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság hatékony működése esetén javulhat a kormányzat összteljesítménye a források lehívása kapcsán; • Önerő és cash-flow problémákra megoldást kínálhat a benyújtott jogi csomag; ennek kapcsán az NFM egy olyan pénzügyi terméket dolgoz ki, mely ezen célok megvalósításában hatékony megoldást kínálhat.	Gyengeségek • Az NFÜ pályázati kiírási és kifizetési terve is csak alig fele részben teljesül; • Az ÚMFT keretein belül a kiesett pályázatok aránya jelentős; a kedvezményezettek és közreműködő szervezetek közötti kommunikáció alacsony hatékonyságú; • A Széchenyi Programiroda tevékenysége érdemi hatás és eredmény nélküli; • Amíg nincs központi projektfejlesztés (mentorálás) és projekt doktori szolgáltatás fennáll az egyes projektek kezdésének illetve sikeres befejezésének elmaradása, jelentős csúszása; • Nem kezdődött el a 2014-2020-as költségvetési időszak érdembeli, összehangolt tervezése. • Ha a Miniszterelnökség alá rendelt új titkárság az Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság és az érintett egyes szereplők érdekeit nem lesz képes előzetesen egyeztetni a Kormánybizottság nem fog tudni hatékonyan működni
Veszélyek • Kifizetési szakaszba az ÚSZT pályázatok kis hányada jutott el, ennek legfőbb oka az projektgazdák önerő és cash-flow problémáira vezethető vissza; • Az IMF tárgyalások elhúzódása esetén a hosszú távú tervezés bizonytalanná válhat, erőforrás átcsoportosításokkal is járhat; • Az Uniós bankrendszer reform intézkedései nem lesznek összhangban a magyarok által választott iránnyal, ezért újabb piaci bizonytalanság alakulhat ki;	Lehetőségek • A folyamatosan növekvő pályázati aktivitás lehetőséget teremt arra, hogy a rendelkezésre álló források lehívásra kerüljenek • A válságkezelésben fontos szerepe lehet a pályázatok révén befolyó ÁFA többletnek; • A IMF tárgyalások gyors lezárása jelentős előnyt jelentene, lehetővé tenné a hosszú távú tervezést; • Az új önerő alap bevezetésével, valamint a szállítói elfinanszírozás teljes szintű életbe lépése esetén a projektek végre képesek lesznek a

• Ha nincs megfelelő nemzetközi tárgyalási aktivitás (2014-2020) kevesebb forrás és később válik elérhetővé; • 2014-es EU parlamenti választások miatt a 2014-2020-as uniós forrásokhoz a hozzáférés csak 2014 év vége felé reális.	gazdaságot érdemben motorizáló tényezővé válni
--	---